

**Індивідуальний навчальний план
з «Біології»
для учнів 9 класу,
Який/яка здобуває освіту за екстернатною формою навчання**

План

складено згідно з навчальною програмою для загальноосвітніх навчальних закладів, **БІОЛОГІЯ 6–9 класи.**
Програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804

Теми навчальних занять	Очікувані результати	Дата контролю
Вступ		
Біологія як наука. Предмет біології. <i>Основні галузі біології та її місце серед інших наук.</i>	оперує термінами: - описовий метод, експериментальний метод, моделювання називає:	
Рівні організації біологічних систем. Основні методи біологічних досліджень	- основні галузі біології; - рівні організації життя; наводить приклади: - біологічних систем, що перебувають на різних рівнях організації; пояснює: - значення методів біологічних досліджень у пізнанні живої природи; - зв'язок біології з іншими природничими й гуманітарними науками; характеризує: - методи біологічних досліджень (описовий, експериментальний, моделювання)	

Тема 1. Хімічний склад клітини	оперує термінами: - полімер, білки, нуклеїнові кислоти, фермент	
Вода та її основні фізико-хімічні властивості. Інші неорганічні сполуки.	називає: - органічні та неорганічні речовини, що входять до складу організмів; - складові атома (<i>міжпредметні</i>); - типи хімічних зв'язків (ковалентні, йонні, водневі), гідрофобна взаємодія (<i>міжпредметні</i>);	
Органічні молекули. Поняття про біологічні макромолекули – біополімери.	описує: - властивості та біологічну роль води, ліпідів, вуглеводів; - будову, властивості та функції білків, структурні рівні організації білків; - будову й функції нуклеїнових кислот;	
Білки, їхня структурна організація та основні функції.	наводить приклади: - продуктів, що містять білки, ліпіди та вуглеводи;	
Ферменти, їхня роль у клітині. Лабораторні дослідження: Властивостей ферментів	пояснює: - <i>необхідність зовнішніх джерел енергії для існування біологічних систем;</i> - роль АТФ у життєдіяльності організмів; - роль білків у життєдіяльності організмів; - роль нуклеїнових кислот у спадковості організмів	
Вуглеводи		
Ліпіди. Нуклеїнові кислоти. Роль нуклеїнових кислот як носія спадкової інформації. АТФ. Практичні роботи № 1. Розв'язання елементарних вправ зі структури білків та нуклеїнових кислот		
Тема 2. Структура клітини		
<i>Методи дослідження клітин.</i> Типи мікроскопії.	оперує термінами: - еукаріоти, прокаріоти, віруси, клітинна мембрана, цитоплазма, ендоплазматичний ретикулум, апарат Гольджі, лізосоми, вакуолі, цитоскелет	

<p>Структура еукаріотичної клітини: клітинна мембрана Лабораторні роботи 1. Вивчення структурно-функціональної різноманітності клітин</p>	<p>називає: - методи дослідження клітин; - складові цитоплазми; - основні клітинні органели та їхні функції; - основні компоненти та функції ядра; наводить приклади:</p>	
<p>Структура еукаріотичної клітини: цитоплазма .</p>	<p>- про- та еукаріотичних організмів; - рухів клітин і внутрішньоклітинних рухів; розпізнає:</p>	
<p>Структура еукаріотичної клітини: основні клітинні органели.</p>	<p>- компоненти клітин на схемах та електронних мікрофотографіях; пояснює:</p>	
<p>Ядро, його структурна організація та функції.</p>	<p>- взаємозв'язок клітини із зовнішнім середовищем; характеризує: - хімічний склад клітинної мембрани</p>	
<p>Типи клітин та їхня порівняльна характеристика: прокаріотична та еукаріотична клітина, рослинна та тваринна клітина.</p>		
<p>Тема 3. ПРИНЦИП ФУНКЦІОНУВАННЯ КЛІТИНИ</p>		
<p>Обмін речовин та енергії. <i>Основні шляхи розщеплення органічних речовин в живих організмах.</i> Клітинне дихання. <i>Біохімічні механізми дихання.</i> Фотосинтез: світлова та темнова фаза</p>	<p>оперує термінами: - метаболізм, клітинне дихання, мітохондрії, фотосинтез, пластиди, хемосинтез називає: - процеси обміну речовин та енергії, які відбуваються в цитоплазмі клітини; - органели клітини, у яких відбувається дихання та фотосинтез; наводить приклади: - процесів розщеплення органічних речовин, що відбуваються в клітині</p>	
<p>Хемосинтез.</p>		

<p><i>Базові принципи синтетичних процесів у клітинах та організмах</i></p>		
<p>Тема 4. Збереження та реалізація спадкової інформації</p>	<p>оперує термінами: - ген, генетичний код, ядро, хромосоми, рибосоми, транскрипція, трансляція, мітоз, мейоз</p> <p>називає: - типи генів; - етапи реалізації спадкової інформації; - фази мітозу та мейозу; - періоди онтогенезу в багатоклітинних організмів;</p> <p>наводить приклади: - застосування принципу комплементарності нуклеотидів</p>	
<p>Гени та геноми.</p>		
<p><i>Будова генів та основні компоненти геномів про- та еукаріотів.</i></p>		
<p>Транскрипція. Основні типи РНК.</p>		
<p>Генетичний код. Біосинтез білка.</p>		
<p>Подвоєння ДНК; <i>репарація</i> пошкоджень ДНК.</p> <p><i>Контрольна робота №1</i></p>		
<p>Практичні роботи 2. Розв'язування елементарних вправ з реплікації, транскрипції та трансляції</p>		
<p>Поділ клітин: клітинний цикл, мітоз. Мейоз. Рекомбінація ДНК. Лабораторні дослідження: фаз мітозу (на прикладі клітин кореня цибулі).</p>		
<p>Статеві клітини та запліднення.</p>		

<i>Етапи індивідуального розвитку.</i>		
<i>Етапи індивідуального розвитку.</i>		
Тема 5. Закономірності успадкування ознак	оперує термінами: - алель, генотип, фенотип, мутація (точкова, хромосомна, геномна), мутаген	
Класичні методи генетичних досліджень. Генотип та фенотип. Алелі.	називас: - методи генетичних досліджень;	
Закони Менделя.	- закони Менделя; - форми мінливості;	
<i>Ознака як результат взаємодії генів.</i> Практичні роботи 3. Складання схем схрещування.	- мутагенні фактори; - види мутацій; - зчеплення генів у хромосомах;	
<i>Поняття про зчеплення генів і кросинговер.</i>	наводить приклади: - спадкової мінливості; - неспадкової мінливості; - спадкових захворювань людини;	
Генетика статі й успадкування, зчеплене зі статтю. Форми мінливості. Лабораторні дослідження мінливості в рослин і тварин.	пояснює: - поняття: домінантний та рецесивний алелі, гомозигота, гетерозигота; - значення генотипу й умов середовища для формування фенотипу	
Мутації: види мутацій, причини та наслідки мутацій.		
Спадкові захворювання людини. Генетичне консультування. Проект		

Складання власного родоводу та демонстрація успадкування певних ознак (за вибором учня) / родовід родини видатних людей (за вибором учня)		
<i>Сучасні методи молекулярної генетики</i>		
Тема 6. Еволюція органічного світу	<p>оперує термінами:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вид, популяція, еволюція, природний добір, антропогенез <p>дає визначення понять:</p> <ul style="list-style-type: none"> - конвергенція, дивергенція, паралелізм; <p>пояснює:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основні положення сучасної теорії еволюції; - популяцію як елементарну одиницю еволюції; - основні характеристики популяції; - елементарні фактори еволюції; - критерії виду; - способи видоутворення; - докази еволюції; - види природного добору; - різні погляди на виникнення життя на Землі (креаціонізм, спонтанне зародження, біохімічна еволюція, панспермія); - етапи еволюції людини; - різноманіття організмів як <i>результат еволюції</i>; <p>наводить приклади:</p> <ul style="list-style-type: none"> - адаптації організмів до умов середовища; - викопних організмів різних геологічних епох 	
Популяції живих організмів та їх основні характеристики.		
Еволюційні фактори. <i>Механізми первинних еволюційних змін.</i>		
Механізми видоутворення.		
<i>Розвиток еволюційних поглядів.</i> Теорія Ч. Дарвіна. Роль палеонтології, <i>молекулярної генетики</i> в обґрунтуванні теорії еволюції.		
Еволюція людини. Етапи еволюції людини.		
Світоглядні та наукові погляди на походження та історичний розвиток життя		
Тема 7. Біорізноманіття		
Основи еволюційної філогенії та систематики.		

Основні групи організмів: бактерії, археї, еукаріоти.		
Огляд основних еукаріотичних таксонів		
Неклітинні форми життя: віруси	.	
Тема 8. Надорганізмові біологічні системи	<p>оперує термінами: - екологічний фактор, продуценти, консументи, редуценти, екосистема, трофічний ланцюг (мережа), біосфера</p> <p>називає: - методи дослідження процесів в екосистемах; - екологічні фактори;</p> <p>наводить приклади: - угруповань, екосистем; - пристосованості організмів до умов середовища; - ланцюгів живлення;</p> <p>пояснює: - структуру екосистем; - взаємодію організмів в екосистемах; - структуру ланцюгів живлення; - правило екологічної піраміди; - значення колообігу речовин у збереженні екосистем; - функціональні компоненти біосфери; - роль заповідних територій у збереженні біологічного різноманіття, рівноваги в біосфері;</p> <p>порівнює: - природні та штучні екосистеми; - роль продуцентів, консументів, редуцентів у штучних і природних екосистемах</p>	
Екосистема. Різноманітність екосистем		
Харчові зв'язки, потоки енергії та колообіг речовин в екосистемах.		
Біотичні, абіотичні та антропогенні (антропогенні, техногенні) фактори.		
Стабільність екосистем та причини її порушення.		
Біосфера як цілісна система.		
Захист і збереження біосфери, основні заходи щодо охорони навколишнього середовища		
Проект (дослідницький) Виявлення рівня антропогенного та техногенного впливу в екосистемах своєї місцевості		
Тема 9. Біологія як основа біотехнології та медицини		

Введення в культуру рослин Одомашнення тварин.		
Поняття про селекцію. <i>Методи селекції рослин Методи селекції тварин.</i>	оперує термінами: - біотехнологія, селекція, генетична інженерія, генетично-модифіковані організми називає: - методи селекції; - завдання та основні напрями сучасної біотехнології; - методи сучасної біотехнології; - можливості діагностики спадкових хвороб людини; пояснює: - переваги та можливі ризики використання генетично модифікованих організмів; наводить приклади: - речовин (продукції), які одержують методами традиційних біотехнологій; - речовин (продукції), які одержують методами генної інженерії	
Огляд традиційних біотехнологій.		
Основи генетичної та клітинної інженерії.		
Роль генетичної інженерії в сучасних біотехнологіях і медицині.		
Генетично модифіковані організми		
Контрольна робота №2		

Ознайомлена, згодна _____ (Прізвище, ім'я батька/матері)

Дата _____